



Република Србија  
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ  
КОНКУРЕНЦИЈЕ**  
Број: 4/0-03- 513/2013-4  
Датум: 30.8.2013. године  
Београд

Савет Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције ("Службени гласник РС", бр. 51/09), члана 192. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“ бр. 30/2010), члана 2. став 1. тачка 2. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције ("Службени гласник РС", бр. 49/2011) и одлуке Савета Комисије бр. 1/0-07-573/2013-1 од 30.8.2013. године о избору председавајућег Савета Комисије, решавајући по захтеву Акционарског друштва за осигурање: Униџа неживотно осигурање Београд, Милутина Миланковића број 134г и Wiener Stadtische осигурања, акционарског друштва за осигурање Београд, Трешњиног цвета број 1, у предмету појединачног изузећа рестриктивног споразума од забране, на 155. седници одржаној дана 30.8.2013. године доноси

## **РЕШЕЊЕ<sup>1</sup>**

**I ИЗУЗИМА СЕ ОД ЗАБРАНЕ** рестриктивни споразум – Споразум групе понуђача о заједничком учешћу у поступку јавне набавке број 01-37/3 наручиоца Општа болница Кикинда, број 640/13 (заводни број Униџа неживотно осигурање Београд) закључен дана 23.7.2013. године у Београду, између Акционарског друштва за осигурање: Униџа неживотно осигурање Београд, Милутина Миланковића број 134г и Wiener Stadtische осигурања, акционарског друштва за осигурање Београд, Трешњиног цвета број 1, ради учешћа у поступку припремања и подношења заједничке понуде у поступку јавне набавке услуге осигурања имовине и запослених лица, које спроводи Општа болница Кикинда, Ђуре Јакшића 110 Кикинда, означена као јавна набавка мале вредности – услуга осигурања имовине и запослених лица број 01-37/3 од 15.7.2013. године.

---

<sup>1</sup> Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

**II ОДРЕЂУЈЕ СЕ ПЕРИОД појединачног изузећа од забране рестриктивног споразума** - Споразум групе понуђача у трајању од 1 године од дана почетка осигуравајућег покрића, с тим што тај рок може бити краћи уколико Републички фонд за здравствено осигурање спроведе поступак централизоване јавне набавке, у ком би случају период појединачног изузећа рестриктивног споразума од забране трајао до истека осигуравајућег покрића по овој јавној набавци.

**III УТВРЂУЈЕ СЕ обавеза и НАЛАЖЕ СЕ** подносиоцима захтева да на име накнаде за издавање овог решења уплате износ од 1.200,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије важећем на дан уплате, на рачун Комисије за заштиту конкуренције бр. 840-0000000880668-16 отворен код Управе за трезор, са позивом на број 4/0-03-513/2013, у року од седам дана од дана пријема овог решења.

### *Образложење*

#### Иницијални захтев

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту Комисија) примила је дана 23.7.2013. године захтев број 4/0-03-513/2013-1, за појединачно изузеће рестриктивног споразума од забране (у даљем тексту Захтев), који су поднела друштва за осигурање: Акционарско друштво за осигурање Униџа неживотно осигурање Београд, Милутина Миланковића број 134г (у даљем тексту „Униџа“) и Wiener Stadtische осигурање акционарско друштво за осигурање Београд, Трешњиног цвета број 1 (у даљем тексту „Wiener“ или означени заједничким именом подносиоци).

Предметни захтев се односи на рестриктивни споразум – споразум групе понуђача о заједничком учешћу у поступку јавне набавке број 01-37/3 наручиоца Општа болница Кикинда, Ђуре Јакшића 110, који су подносиоци захтева закључили 23.7.2013. године, број споразума 640/13 (заводни број „Униџа“), ради учешћа у поступку припремања и подношења заједничке понуде у поступку јавне набавке услуге осигурања имовине број 01-37/3 за осигурање имовине и запослених лица, коју је спровео наручилац: Општа болница Кикинда, Ђуре Јакшића 110, Кикинда (у даљем тексту Општа болница или наручилац). Предметним захтевом тражено је појединачно изузеће од забране на период од једне године.

#### Образложења подносиоца сходно Уредби

Образлажући природу, предмет и циљ споразума, подносиоци Захтева истичу да предметни споразум представља заједничку понуду учесника на тржишту у форми споразума, а у складу са Законом о јавним набавкама, док је предмет регулисања споразума уговорни однос, међусобна права и обавезе страна уговорница између себе и према наручиоцу, а у циљу испуњења предмета јавне набавке. Циљ споразума је [...].

У процени релевантног тржишта подносиоци Захтева су мишљења да је географско тржиште национално јер је то тржиште под директним надзором Народне банке Србије, док као шире релевантно тржиште производа треба узети пружање услуга животног и неживотног осигурања, а као уже тржиште имају се узети следеће тржишта: осигурање од пожара и неких других опасности и допунски ризици излива воде и поплава, бујице и високе воде, осигурање машина од лома и неких других опасности, комбиновано осигурање електронских рачунара, осигурање

од опасности провалне крађе и разбојништва и колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја.

Од 28 осигуравајућих компанија које послују на територији Србије, 24 компаније се баве пословима осигурања, 4 пословима реосигурања, а од 24 компаније које се баве осигурањем 7 друштава се бави животним врстама осигурања, 11 неживотним, а 6 обема основним врстама осигурања.

У вези са *списком и проценом тржишних удела главних конкурената учесника у споразуму*, подносиоци су навели да сваки од постојећих учесника на уже дефинисаном тржишту представља потенцијалног конкурента, јер је у могућности да у кратком времену одговори и понуди производ.

У *процени релевантног тржишта на којем се одражавају ефекти споразума*, како су навели подносиоци према подацима Народне банке Србије релевантно тржиште је релативно концентрисано са 3 лидера, од којих сваки има више од [између 10 и 19,99%] учешћа, док чак 14 друштава има мање од [између 0 и 4,99%] учешћа у укупној премији. Учесници у споразуму заједно имају мање од [између 10 и 19,99%] учешћа на укупном тржишту осигурања, док на тржишту врста осигурања које су предмет ове јавне набавке имају мање од [између 10 и 19,99%] на сваком од појединачно дефинисаних тржишта.

У вези са *условима конкуренције на тржишту на којима се одражавају ефекти споразума*, подносиоци су поновили информације о броју осигуравајућих компанија на тржишту, те истакли да је релевантно тржиште динамично и у сталном развоју. Још једном је истакнуто да је тржиште врло регулисано и да улазак на тржиште захтева значајна улагања финансијског капитала, изградње административног капацитета и продајне мреже. Учесници на тржишту се разноврснијом понудом производа, нижом ценом и квалитетом услуга боре за освајање тржишта, а сви потенцијални корисници услуга осигурања имају могућност избора. Подносиоци су у вези са наведеним да се предметним споразумом ни на који начин не спречава могућност потенцијалних корисника да остваре најповољније услове набавке, а наручипцу да под повољнијим условима обезбеди јавну набавку.

У делу *опис и детаљно образложење економских користи које су директна последица споразума* стоји да се споразумом не омогућава директан допринос унапређењу производње и промета, али се омогућава набавка предметне услуге за Општу болницу Кикинда као корисника буџетских средстава, уз веће поштовање начела обезбеђивања конкурентности у поступцима јавних набавки, већи број понуђача, међусобни конкурентски притисак понуђача и слично, па се тако на индиректан начин омогућава уштеда која ће потенцијално бити пренесена на задовољење потреба осигураника.

Под тачком *опис и детаљно образложење ефеката споразума на потрошаче на релевантном тржишту*, подносиоци су навели да ће сви потрошачи, потенцијални и постојећи, купци услуге осигурања, моћи набавити ову услугу од било ког учесника на тржишту, али да је у поступцима јавне набавке од великог значаја присуство најмање 2 или више учесника на релевантном тржишту. Јасно је како даље стоји да у одсуству конкуренције наручилац није у могућности да након неиспуњења уговорних обавеза изабраног понуђача, преузме извршење од наредног пружаоца услуге, док група понуђача у великој мери утиче на повећање квалитета услуге.

У детаљном образложењу неопходности ограничавајућег дејства споразума, подносиоци захтева оцењују да споразум не садржи нити једно ограничавајуће дејство, односно подносиоци не виде предметни споразум као елемент ограничавања конкуренције, већ супротно, њеног омогућавања, јер би сваки појединачни члан групе понуђача био искључен из учешћа у поступку због немогућности да испуни услове захтеване у конкурсној документацији.

У детаљном образложењу степена ограничења конкуренције, подносиоци наводе да предметни споразум не садржи било какво ограничење конкуренције, јер конкуренција не би ни била могућа између учесника у споразуму, а услед неиспуњења обавезних услова јавне набавке. Са друге стране пак, споразум омогућава конкуренцију учесницима који могу самостално испунити услове из конкурсне документације.

### Мишљења, налази и закључци Комисије

Након детаљне анализе предметног захтева и припадајуће документације, Комисија је оценила да се самим закључењем и спровођењем предметног споразума не искључује конкуренција на релевантном тржишту или његовом битном делу.

Комисији је прихватљиво образложење разлога који су руководили подносиоце захтева да закључе предметни уговор о конзорцијуму. Комисија је као релевантно тржиште одредила тржиште пружања услуга неживотног осигурања на територији Републике Србије. При одређивању релевантног тржишта Комисија се водила чињеницом да су неживотне и животне врсте осигурања различите по својој природи, начину израчунавања ризика, премија и штета, степену концентрисаности на тржишту, као и чињеницом да постоје осигуравајућа друштва која се искључиво баве животним осигурањима (7 од 22 осигуравајућа друштва на тржишту Републике Србије). Обе врсте осигурања које су предмет Јавне набавке, односно уговора о конзорцијуму спадају у неживотне врсте осигурања, те је Комисија из ових разлога одредила тржиште како је напред наведено. На овако одређеном тржишту послује 15 осигуравајућих друштава.

Увидом у конкурсну документацију утврђено је да су као додатни услови за учешће у поступку јавне набавке постављени:

- основни капитал на дан 31.12.2012. године у износу већем од 1.000.000.000,00 динара
- поседовање сертификата којим се доказује да је систем пословања усаглашен са ISO 9001:2008 и
- да у протекле три године (2010, 2011. и 2012. година) понуђач није пословао са губитком

Увидом у податке Агенције за привредне регистре констатовано је да ниједан од учесника споразума групе понуђача не испуњава први додатни услов, односно да „Uniqа“ има основни капитал од 592.949.000,00 динара, а „Wiener“ од 918.834.000,00 динара.

Други додатни услов о поседовању сертификата, којим се доказује да је систем пословања усаглашен са ISO 9001:2008, по наводима самих подносиоца Захтева не поседује „Uniqа“, што је узето као чињеница без даље провере.

Што се тиче трећег услова увидом у податке Агенције за привредне регистре, констатовано је да је „Uniqа“ пословала са губитком у 2011. години.

Увидом у конкурсну документацију утврђено је и да је истом прописано да „Уколико понуђач не располаже капиталом изнад дефинисаног нивоа и уколико не достави тражени сертификат, понуда се одбија као неисправна“.

Након увида у Иницијални захтев и приложену документацију, Комисија је оценила да постоје оправдани разлози за закључење уговора о конзорцијуму, пре свега имајући у виду чињеницу да је на основу конкурсне документације утврђено да ниједна од уговорних страна конзорцијума не би могла самостално да обезбеди услове за учешће дате у делу „додатни услови за учешће у поступку јавне набавке“, односно да би у одсуству споразума сваки појединачни члан конзорцијума био елиминисан због техничких недостатака понуде/неиспуњења услова.

Комисија је оценила да су подносиоци захтева у довољној мери аргументовали и доказали испуњеност Законом прописаних услова за појединачно изузеће предметног рестриктивног споразума од забране, а сагласно овој оцени одлучено је као у ставу I диспозитива овог Решења.

На основу одредбе члана 60. став 2. а у вези са чланом 12. став 3. Закона, одлучено је као у ставу II диспозитива овог Решења, при чему је Комисија имала у виду све чињеничне наводе подносиоца захтева, своје оцене донете на основу детаљне анализе предметне уговорне документације, тржишну снагу учесника у споразуму и очекиване ефекте на тржишту на коме ће доћи до реализације предметног уговора.

Сагласно члану 60. став 5. Закона и члану 2. став 1. тачка 2. Тарифника одлучено је као у тачки III диспозитива овог Решења. Констатује се да су подносиоци захтева доставили доказ о извршеној уплати износа накнаде у складу са Тарифником (уплата од 1.200 еура у динарској противвредности од 136.299,12 динара, 29.4.2013. године) чиме су извршили налог из тачке III диспозитива овог Решења.

#### **Упутство о правном средству:**

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења.

Доставити:

- „Uniqа“ неживотно осигурање, Милутина Миланковића број 134г, Београд
- „Wiener Stadtische“ осигурање, Трешњиног цвета број 1, Београд
- архиви

Председавајући Савета Комисије